

KORONAVIRUS A VYŠŠÍ MOC VE SMLUVNÍCH VZTAZÍCH

Lze se úspěšně dovolat vyšší moci z důvodu opatření zavedených v souvislosti s koronavirem? Lze prodloužit smlouvené dodací lhůty v případě, že zaměstnanci jsou v nařízené karanténě? Je možné ukončit smluvní vztah z důvodu nemožnosti plnění?

S mimořádnými opatřeními ministerstva zdravotnictví se omezení související s koronavirem nedotýkají jen obchodníků v mezinárodních dodavatelských vztazích, ale dopady již začnou pociťovat tuzemští obchodníci napříč podnikatelským spektrem. V této souvislosti se nabízejí otázky, které bezprostředně zajímají obchodníky a podnikatele, které omezení ministerstva zdravotnictví postihují v jejich ekonomické činnosti.

Na případy tzv. vyšší moci lze v českém právním řádu aplikovat úpravu liberace z odpovědnosti za porušení smluvní povinnosti v občanském zákoníku, a to z důvodu mimořádné, nepředvídatelné a nepřekonatelné překážky, která vznikla nezávisle na vůli jedné ze smluvních stran. Obdobnou úpravu obsahuje i Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží (CISG), která se bude na mezinárodní smluvní vztahy často aplikovat.

Je vždy na posouzení, do jaké míry měla přijatá opatření dopad na konkrétní plnění ze smluvního vztahu, nicméně v obecné rovině lze tvrdit, že epidemie a s ní související omezení mohou být kvalifikovány jako vyšší moc. Obchodník dovolávající se těchto okolností bude muset prokázat, že mu v plnění jeho povinnosti zabránila konkrétní překážka. V případě, že toto prokáže, nevznikne mu odpovědnost za porušení smluvních povinností a termíny dodání zboží či služeb bude možné prodloužit po dobu trvání překážky. Za určitých okolností, kdy přijatá opatření zcela ochromí fungování podnikatele lze ve specifických případech uvažovat i o zániku závazku z důvodu nemožnosti plnění.

Je nutné zároveň mít na paměti, že některé právní řády koncept vyšší moci zakotven nemají.

V takovém případě je nutné, aby samotná smlouva upravovala doložku vyšší moci spolu s výčtem konkrétních mimořádných událostí, určením dopadu existence vyšší moci na smluvní vztah a notifikačních povinností o vzniku a trvání vyšší moci.

S ohledem na možné komplikace související s přijatými opatřeními je vhodné postupovat následovně:

- Identifikovat a zkontrolovat smlouvy s klienty či dodavateli v ohrožených odvětvích;
- Vymezit chybějící plnění ze smluvních vztahů a riziko, které vyplývá z nedodržení lhůt;
- Zkontrolovat, jakým se smluvní vztah řídí právem a zjistit, zda smlouva obsahuje tzv. doložku vyšší moci;
- V případě očekávaných překážek notifikovat smluvní stranu o existenci vyšší moci a to ve lhůtách v souladu s doložkou vyšší moci, resp. bezodkladně po jejich zjištění.

KORONAVIRUS A VYŠŠÍ MOC VE SMLUVNÍCH VZTAZÍCH

Výše uvedené platí jak pro případ, kdy obchodník vystupuje na straně odběratele zboží či služby, tak na straně dodavatele, jehož plnění bude z důvodu opatření ohroženo.

Bude tedy nutné v konkrétních případech právně posoudit, do jaké míry měla opatření dopad na smluvní vztah a zda se lze úspěšně domáhat vyšší moci.

Rádi Vás podpoříme v souvislosti s výše uvedeným právním posouzením Vašich smluvních vztahů a Vašich možností dalšího efektivního postupu vůči Vaším smluvním partnerům.

bpv Braun Partners s.r.o.
Palác Myslbek
Ovocný trh 8
110 00 Praha 1

Tel.: (+420) 224 490 000
Fax: (+420) 224 490 033
www.bpv-bp.com
info@bpv-bp.com

Tento materiál slouží pouze jako všeobecná informace o aktuálních tématech, nejedná se o poradenství. Nezohledňují se v něm žádné zvláštní okolnosti, finanční situace či zvláštní požadavky adresátů. Jeho adresáti by si proto měli vždy vyžádat příslušné profesionální služby k uvedeným informacím.

Ipřespečlivésestavenítohotomateriálu nemůže společnost bpv Braun Partners s.r.o., její partneři, spolupracovníci či spolupracující advokáti a daňoví poradci zaručit přesnost a úplnost informací zde obsažených a nepřebírá jakoukoliv odpovědnost za konání nebo zdržení se konání na základě informací obsažených v tomto materiálu.